

Novitios ad habitum recipere ad quem spectet. Vide *verb.* Novitiatus, *num.* 5, 6 et 7.

Novitii in ordine fratrum Minorum de Observantia quomodo admittendi ad professionem et quandiu paritate votorum, aut si religiosi absque legitima causa denegent suffragium, *num.* 8, 9 et 10.

Novitii an teneantur ad statuta religionis, quibus casibus reservatis subjiciantur, et a quo confessario possint a dictis casibus absolvi, *num.* 11 ad 17.

Novitii et novitiæ in articulo mortis possunt professionem emittere nondum completo anno novitiatus, *num.* 18 et 19.

Novitii et novitiæ quibus privilegiis gaudeant, *num.* 20 et 21.

Novitii soli in choro recitantes de more horas canonicas satisfaciunt. præcepto loco professorum, *num.* 22.

Si novitius sit clericus, et habeat beneficium, quid de ipso sit disponendum, *num.* 23 ad 29.

Novitii ad validam honorum, ac jurium suorum renuntiationem faciendam quid observare debeant, *num.* 30 ad 41 et *num.* 110 et 112.

Novitii an possint eleemosynas, ac donationes facere, *num.* 42.

Novitii Societatis Jesu an possint valide renunciare sine licentia episcopi, et non servata forma concilii, nec expectato bimestri proximo ante professionem, *num.* 43 et 44.

Novitii Societatis Jesu, si dimittantur, an possint a dicta Societate alimenta prætere, *num.* 45.

Novitius habens beneficium ecclesiasticum an et quomodo possit illud renunciare, *num.* 46.

Ut donatio facta a novitio sit firma, quid requiratur, *num.* 47 et 48.

Quid si novitius renuntiaverit legitimam, et emissa professione sit factus episcopus, *num.* 49.

Novitius an et quando possit testamentum condere vel revocare, et quid in ipso disponere possit, *num.* 50 ad 55.

Dantes vel recipientes aliquid pro monasterio in quo adest novitius (excepto victu et vestitu) sive donationis, sive convivii causa, quibus censuris subjiciantur, *num.* 56 ad 63, et *verb.* Moniales, *art.* 2, *num.* 52, *verb.* Simonia, *art.* 1, *num.* 20.

Moniales an accipere possint dotem ante novitiarum professionem, *num.* 64 et 65.

Novitio egredienti, vel ejecto a religione quid sit restituendum; et ipse quidolvere debeat, *num.* 66 ad 70.

Dos novitiæ decedentis ante professionem cui, et quomodo restituenda, *num.* 71 et 72.

Licentia episcopi, seu ejus vicarii requisita pro renuntiatione faciendam a novitio intra duos menses proximos ante professionem quando intervenire debeat; et quis eam concedere possit, vel non, *num.* 73 ad 78.

In dotis renuntiatione faciendam non est necesse servare formam laicorum statuto præscriptam; neque, ut sit valida, requiritur quod fiat a novitio integro bimestri ante professionem; et quomodo sit computandum tale bimestre, *num.* 79, 80 et 81.

Alia de dotis renuntiatione, *num.* 82 ad 85.

Deferre habitum novitiorum an sit de essentia et necessitate anni probationis ad validitatem professionis, *num.* 86, 87 et 88.

Novitii etiam Societatis Jesu, quo titulo promoveri possint ad sacros ordines; et an possint ordinari a suis superioribus regularibus abbatibus, *num.* 89 ad 95.

Novitii post professionem collocandi sunt in professorio, seu conventu secundi novitiatus in quo, sicut et in aliis novitiatibus, est observanda vita communis, *num.* 96 et 97.

Adducuntur decreta super receptione et educatione novitiorum a Clemente VIII edita, *num.* 98.

Adducitur insuper decretum Innocentii XI super conventibus novitiatus, et recollectionis Minorum

de Observantia, et super iis quæ in iisdem conventibus servari debent, *num.* 99.

Alia. Vide *verb.* Approbatio, *art.* 1, *num.* 2, *verb.* Annus probationis, *verb.* Habitus, *verb.* Professio.

Receptus pro laico, seu converso an possit transire ad statum clericalem. Vide *verb.* Professio, *num.* 88, *verb.* Transitus, *num.* 5.

Novitii in quibus instruendi, *num.* 102.

Ex quodam nostri ordinis novitio originem habuit devotio Coronæ beatissimæ virginis Mariæ septemdecadum in honorem suorum septem gaudiorum, *num.* 103.

Novitii regulares admitti debent juxta formam decretorum Clementis VIII et constitutionem ordinum peculiarium, nec sine gravi casu minuendum est ipsis probationis tempus, *num.* 104.

Novitiatus expleri debet in cœnobio ad institutionem novitiorum designato sub pœna nullitatis professionis, *num.* 105.

An abbates quibus jus est conferendi primam tonsuram et minores ordines subditis suis regularibus, possint eos conferre novitiis, *num.* 106 ad 108.

Et utrum sub negativo responso primæ tonsuræ, et ordinum minorum novitio facta collatio sit tantum illicita, an etiam invalida, *num.* 109.

Licentia ordinariarum, quæ ex constitutione concilii Tridentini sess. 25, cap. 16 De regularibus, requiritur in renuntiationibus novitiorum, est de forma, ita ut lapsus tringinta annorum non juvet ad præsumendam illam nec eidem juramento possit renunciari, *num.* 110 ad 112.

Quid si ipsa licentia enuntiata in instrumento renuntiationis, minime reperitur, *num.* 113 ad 115.

NOX.

Nox quid sit. Vide *verb.* Kalendarium.

NUMMUS.

Vide *verb.* Emptio, *art.* 1, *num.* 7 et 8.

NUNDINÆ (V, 1401).

Nundinæ quænam sint. Vide *verb.* Nundinæ, *n.* 1 ad 3.

Nundinæ quoad dies festos. Vide *num.* 4 ad 5.

Nundinæ in civitate Senogalliæ celebrari jubentur per septemdecim postremos dies mensis Julii cum privativa, exemptionibus et privilegiis, *n.* 6.

NUNTIUS.

Vide *verb.* Nuntius, *num.* 1 et *seqq.* et *verb.* Legatus.

[NUPTIÆ (V, 1432).

Nuptiæ unde dictæ. Vide *verb.* Nuptiæ, *num.* 1.

Feminae dum maritantur, cur velentur, *n.* 2.

In nuptiis quare a sponso detur annulus sponsæ, et inferatur in quarto digito, *num.* 3.

Veritas nuptiarum in quo consistat, *n.* 4.

Nuptiæ terram replent, virginitas paradysum, *num.* 5.

Nuptiæ secundæ permittuntur ut licitæ, *num.* 5.

In nuptiis non debent Christiani saltare, et alia similia facere, *num.* 6.

Nuptiarum solemnitas quibus temporibus fuerit prohibita jure veteri, et quibus sit jure novo; et an hæc prohibitio licite fieri possit ab Ecclesia, *num.* 7 ad 12.

Quoad nuptiarum benedictionem vide *verb.* Benedictio, *art.* 4.

Treductio privata uxoris ad domum viri, et consummatio matrimonii, ejusque denuntiationes an fieri possint tempore, quo nuptiæ celebrari nequeunt, *num.* 13 et 14.

Per nuptias prohibitas quid intelligatur, *num.* 5 ad 17.

Mater transiens ad secundas nuptias privatur tutela filiorum prioris matrimonii et perdit etiam curatellam eorum; secus de patre, *num.* 18, 19 et 20.

Parentes transeuntes ad secundas nuptias quando amittant hæreditatem, et legitimam filiorum præmortuorum. Vide *verb.* Legitima, *num.* 33.

Nuptiarum ritus superstitione infecti fidelibus Indis prohibentur, *num.* 21.

Nuptiarum tempora ab Ecclesia præscripta sunt observanda etiam in regno Servia, et finitimis regionibus, *num.* 22.

Nuptiis infidelium, quæ temporibus velitis celebrantur non prohibentur fideles assistere, dummodo fieri possit absque Creatoris injuria et offensione fidelium, *num.* 23.

Secundæ, tertiæ ac ulteriores nuptiæ sunt fidelibus permittæ, sed minime benedicuntur, nisi prima non fuerit benedictæ, *num.* 24.

Secundæ nuptiæ impedimento sunt, ne quis promoveri possit ad ordines sacros, etiam in ecclesia Græca in qua diaconis et presbyteris prohibentur sub pœna nullitatis, et depositionis ab ordine, *num.* 26 et 27.

Late de secundis nuptiis agitur, *num.* 29 et *seqq.* Et primo disseritur in quibusnam secundæ nuptiæ differant a primis, *num.* 29 ad 34.

Errant qui secundas nuptias odiosas credunt, et varias earum pœnas recensent, non animadvertentes pœnas illas propter nuptias secundas non dari, sed propter nimiam ad eas festinationem, vel propter liberis prioris matrimonii quæsitam injuriam, *num.* 38.

De juris ratione in anno luctus antequam mulier ad secundas convolet nuptias, *num.* 39 ad 41.

Pœnæ recensentur in quibus incurrit mulier nubens intra annum a die defuncti mariti, *n.* 42 ad 47.

Quid addiderit Justinianus in casu quo vidua undecimo post mense nubat a morte mariti, *num.* 48 et 49.

Mulier, quæ intra annum luctus impudice vivit nec tamen parit, sed diu post luctum, præfatis pœnis non subicitur, *num.* 50.

Quibus in casibus mulier nubens ante annum luctus elapsus in pœnas non incidat, *num.* 51.

Recensentur pœnæ, quas incurrit mulier secundo nubens, in favorem et commiserationem filiorum stabilitæ, *num.* 52 ad 55.

Quid egerit jus canonicum hac in re pœnali, *num.* 56 ad 58.

Alia ad rem. Vide *verb.* Benedictio, *art.* 4, et *verb.* Uxor, *num.* 42.

NURUS.

Nurus quæ sit. Vide *verb.* Affinitas, *art.* 1, *num.* 16.

O

OBEDIENTIA.

Vide *verb.* Votum, *art.* 2, *num.* 10 ad 24.

Obedientia debita quando sufficiat pro se absente a residentia. Vide *verb.* Canonicus, *art.* 1, *num.* 36; *verb.* Episcopus, *art.* 2, *num.* 6; *verb.* Parochus, *art.* 2, *num.* 41.

OBLATI MONASTERIORUM (V, 1411).

Oblati et donati, quando gaudeant privilegio fori, et immunes sint ab episcopi jurisdictione. Vide *verb.* Oblati monasteriorum, *per tot.*

OBLATIONES (V, 1412).

Oblationes dupliciter sumi possunt, assignantur, et explicantur. Vide *verb.* Oblationes, *num.* 1, 2 et 3.

Triplex oblationum species assignatur, et explicatur, *num.* 4.

Oblationum usus quando inceperit, *num.* 5.

Oblationes non debentur ex præcepto, nisi in quatuor casibus qui assignantur, *num.* 6 ad 10.

Ad hoc ut consuetudo faciendi oblationes obliget quid requiratur, *num.* 11 et 12.

Oblationes ex consuetudine vetusta necessarias evadere posse, ut dicit auctor, *num.* 11, confirmatur contra Jacobum de Lalande, *num.* 49 et 50.

An oblationes difformiter præstitæ consuetudine necessaria evadere queant, *num.* 51.

Oblationes factæ intra ecclesiam parochialem, vel intra limites parochiæ, et illæ quæ fiunt oratoriis, capellis, et imaginibus depictis in pariete domus alicujus personæ privatæ, ad quem spectent, *num.* 13 ad 21.

Oblationes, quæ fiunt tempore jubilæi, vel anno sancto in ecclesia cathedrali, seu imaginibus intra ecclesiam, vel parochiam existentibus, ad quem spectent, *num.* 22, 23 et 24.

Oblationes, quæ fiunt in ecclesiis regularium, spectant ad ipsos, *num.* 25 et 26.

Parochi possunt in altari post offertorium oblationes recipere, et etiam ab altari recedere ad recipiendas oblationes mulierum, *num.* 27 et 28.

Sacerdotes novi in primis missis possunt oblationes recipere, *num.* 29 et 30.

Alia plura ad rem adnotantur, et designatur quando, et in quibus locum habeat, vel admittatur oblatio major, *num.* 31 ad 48.

OBREPTIO.

Obreptio quid sit, et in quo differat a subreptione. Vide *verb.* Rescriptum, *num.* 28 et 29.

OBSERVANTIA VANA.

Vide *verb.* Superstitio, *num.* 41 ad 64.

OBSTETRICES (V, 1423)

Obstetrices unde dicantur, ad quid teneantur, et a quo examinari debeant. Vide *verb.* Obstetrices, *num.* 1 ad 5.

Baptizati ab obstetricibus quando sint rebaptizandi, vel non, sub conditione, *num.* 6, 7 et 8.

Obstetrices Ægyptiæ in responsione data Pharaoni non sunt culpabiliter mentitæ, *num.* 9.

Obstetrices, antequam ad officium admittantur, sunt serio ac diligenter instruendæ a parochis de baptismo infantibus in casu necessitatis conferendo cum vera materia, forma et intentione, *num.* 5.

Quid probet obstetrix quoad virginitatem puellæ, vel quoad illius defectum, *num.* 12.

Falluntur ii qui septem obstetrices requirunt, ut referri possit de virginitate, vel illius defectu in muliere, *num.* 13.

OCCASIO PECCANDI (V, 1425).

Occasio peccandi duplex assignatur, et explicatur. Vide *verb.* Occasio peccandi, *num.* 1 et 2.

Periculum peccandi aliud est proximum, et aliud remotum, et quare dicatur proximum, *num.* 3 et 4.

Periculum proximum aliud est formale, et aliud materiale; rursus formale aliud est extrinsecum, et aliud intrinsecum et quodlibet explicatur, *num.* 5, 6 et 7.

In occasione proxima vel remota peccandi positus quando absolvi possit, vel non, *num.* 8, 9 et 10.

Consuetudinarii seu recidivi quando sint absolventi, vel non, *num.* 11 ad 14.

Ad *num.* 12 auctor., *vid. in nota.*

OCCIDENS.

Occidens ubi sit. Vide *verb.* Mundus, *num.* 88.

OCCISIO.

Vide *verb.* Homicida, Homicidium.

OCCULTATIO (V, 1429).

Ocultatio fidei cum simulatione Mahumetismi damnatur præsertim in judicio. Vide *verb.* Occultatio, *num.* 1 et 2.

Ocultantes fidem tali simulatione excluduntur a sacramentis in vita, et a suffragiis in morte. Vide *verb.* Occultatio, *num.* 5.

Cætera quoad occultantes fidem et simulantes Mahumetismum. Vid. *num.* 4 ad 6.

Occultatio defectus in actu professionis an officiat pro nulla declaranda ipsa professione, *num.* 7.

OCCULTUM.

Vide *verb.* Notorium.

OCCUPATIO.

Occupatio pro acquirendo rerum dominio. Vide *verb.* Dominium, *art.* 5, *num.* 6 ad 35.

OCTAVÆ (V. 1430).

Octavarum usus quando et quomodo introductus in Ecclesia. Vide *verb.* Octava, *num.* 1 et 2.

Octavarii numeri in triplici sensu triplex mysterium assignatur, *num.* 3 ad 6.

Quid si dies octavæ occurrat cum duplici majori per annum, *num.* 7.

Infra octavam Paschæ, Pentecostes, Epiphaniæ, Corporis Christi, Nativitatis Domini, quæ officia, vel missæ prohibeantur, *num.* 8 ad 11.

Infra octavas non privilegiatas, de quibus possit fieri officium, vel non, *num.* 12.

Quid si infra octavam Corporis Christi eadem die occurrant duo festa duplicia, *num.* 13.

Quid si octava Corporis Christi occurrat, vel concurrat cum die octavæ sancti Joannis Baptistæ, seu sanctorum apostolorum Petri et Pauli, vel alterius sancti titularis, vel patroni, *num.* 14.

In die octavæ Corporis Christi de quibus possit fieri officium, *num.* 15.

Quid si festum sancti Antonii de Padua, aut aliud festum secundæ classis occurrat in die Corporis Christi; et quid si tale festum esset titolare, *num.* 16 et 17.

Quid si festum habens octavam transferri debeat, vel venerit paulo ante Quadragesimam vel ante Pentecosten, vel ante diem decimam septimam Decembris, *num.* 18 et 19.

Alia plura de octavis, *num.* 20 ad 39.

Nemini licet facere octavam defuncti sine speciali indulto apostolico, *num.* 40.

OCULUS. (V. 1437).

Oculo carens an sit irregularis. Vide *verb.* Oculi, *num.* 1.

Impudicus oculus impudici cordis est nuntius, *num.* 2.

Oculi irritamenta sunt vitiorum, *num.* 3.

Oculos stibio depingere non licet, *num.* 4.

Oculis noxia assignantur, *num.* 5.

Oculos retro nulla lex, nulla appellatio, nullaque inhibito habet, *num.* 6.

Oculorum officium durius est amisisse, quam linguæ, *num.* 7.

In missa quando sacerdos debeat oculos elevare, vel demissos tenere, *num.* 8 et 9.

ODIUM (V. 1438).

Odium opponitur amori; et duplex assignatur, et explicatur; et quale odium reperitur in Deo, vel in homine, et quando sit peccatum veniale, vel mortale. Vide *verb.* Odium, *num.* 1 ad 16. Nunquam licet alterius mortem optare, *in nota ad num.* 12.

Occurrit auctori, *num.* 17.

Alia. Vide *verb.* Virtus, *num.* 34 ad 87.

OECONOMI ECCLESARUM (V. 1441).

OEconomi quibus de causis instituti; an presbyteri aut diaconi vel etiam laici fuerint. Vid. *verb.* OEconomi ecclesiarum, *num.* 6 et 7.

A quibus eligebantur, *num.* 4 et 5.

Eorum munera, et quibus fuerint obnoxii, *num.* 8 et 9.

Quando desierint, *num.* 13.

Bona ecclesiastica quæ fuerint, et a quibus primum administrata ac dispensata, *num.* 1 ad 3.

Alia ad rem, *num.* 10 ad 12.

OFFICIALES BELLICI.

Vide *verb.* Bellum, *art.* 5.

OFFICIUM DIVINUM (V. 1445).

OFFICIUM DIVINUM, QUOAD EA, QUÆ CONCERNUNT EJUS NOMEN, ORIGINEM, DIVISIONEM ET OBLIGATIONEM.

Officium divinum diversimode appellatur. Vide *verb.* Officium divinum, *art.* 1 ad 5.

Officii divini definitio traditur, ejusque origo, ac formula tum antiqua, tum moderna insinuat, *num.* 6 ad 9.

Afferuntur ad rem summaria constitutionum sancti Pii V, Clementis VIII, et Urbani VIII, *num.* 10, 11 et 12.

Officium divinum dividitur in nocturnum, et diurnum, et innuitur quid intelligatur per nocturnum et diurnum officium, *num.* 13, 14 et 15.

Totum divinum officium dividitur in septem partes, quæ assignantur, et adducitur mystica ratio hujus septenarii numeri, *num.* 16 et 17.

Obligatio recitandi divinum officium oritur ex triplici titulo, qui assignatur, *num.* 18.

Titulo sacri ordinis qui teneantur ad horas canonicas recitandas, *num.* 19 ad 24.

Emendatur auctor, *num.* 21, ubi negat carceri emancipatos obligari ad officii divini recitationem, *in nota.*

Titulo beneficii ecclesiastici qui obligentur, vel non ad officium divinum, *num.* 25 ad 36.

Titulo religionis professæ choro astrictæ, qui teneantur, *num.* 37 ad 53.

Reprehenditur auctor, *num.* 55 *in nota.*

Prioribus Ecclesiæ sæculis nulla clericos majores inter et minores fuit distinctio quoad obligationem recitandi horas canonicas, *num.* 54.

Quomodo sequioribus temporibus distinctio clericorum invaluerit pro recitandis vel non, horis canonicis, *num.* 55.

OFFICIUM DIVINUM, QUOAD EA, QUÆ CONCERNUNT INTENTIONEM, ET ATTENTIONEM REQUISITAM AD OFFICII DIVINI RECITATIONEM.

Intentio quid sit. Vide *verb.* Officium divinum, *art.* 2, *num.* 1.

Intentio dividitur in actualem, virtuales, habituales et interpretativam. Et singulæ explicantur *num.* 2 et 3, et *verb.* Intentio, *num.* 5 ad 7.

Intentio alia est explicita, alia directa, alia indirecta, alia absoluta, et alia conditionata; et explicantur, *num.* 4 ad 9.

Qualis intentio requiratur, ac sufficiat ad recitandas horas canonicas, *num.* 10 ad 20.

Attentio quid, et quotplex sit, et quæ sufficiat ac requiratur ad satisfaciendum obligationi officium divinum recitandi, *num.* 21 ad 47, ubi ad rem varia claritatis gratia referuntur.

Reprehenditur auctor, *num.* 36 et 40, *in nota.*

OFFICIUM DIVINUM QUOAD EA, QUÆ CONCERNUNT INTEGRITATEM, CONTINUATIONEM, ET FORMAM RECITANDI OFFICIUM DIVINUM.

Omittens culpabiliter totum divinum officium quot peccata committat, et quomodo se explicare teneatur in confessione. Vide *verb.* Officium divinum, *art.* 3, *num.* 1 ad 4.

In pluribus corrigitur hic auctor, *in nota.*

Omittere culpabiliter notabilem partem officii divini, quale sit peccatum, et quæ sit notabilis pars, et quid si omittere sit simul sacerdos, parochus et monachus; aut talis pars omittere ex oblivione, *num.* 5 ad 14.

Qui dubitat an recitaverit aliquam horam, an, et quando teneatur illam repetere, *num.* 13, 16 et 17.

Quid de illis, qui ex superioris mandato, tempore divini officii occupantur in libris parandis, vel organis pulsandis, vel campanis sonandis, etc. Vide *verb.* Officium divinum, *art.* 3, *num.* 18 et 19.

Psalmi et hymni, qui solo organo personant, an debeant submissa voce suppleri, *num.* 20, 21 et 22.

Officium divinum integre recitari potest privatim cum socio quamvis laico non obligato ad talem recitationem, *num.* 23, 24 et 25.

Quid de illo, qui nondum absolutus alterius chori versibus præproperat incipere suos, vel recitat officium divinum syncopando, mutilando, glutendo syllabas, *num.* 26 et 27.

Quid si aliquis ob strepitum, vel alium defectum non valeat audire aliqua ab altera parte chori prolata, *num.* 28 et 29.

Officium divinum interrompere quale sit peccatum, et causæ excusantes in casu assignantur, *num.* 30 ad 34.

Matutinum an licite dividi possit a laudibus, vel nocturnum ab alio nocturno, *num.* 35 ad 38.

Pro recitando divino officio ab omnibus breviario Romano astrictis quæ forma sit servanda, *num.* 39 et 40.

Clerici astricti breviario Romano an satisfaciunt præcepto, si recitent officium ex breviario alicujus peculiaris ecclesiæ, et econtra, *num.* 41 et 42.

In recitando officio divino est etiam servanda forma proprii directorii, et quid si secus, *num.* 43, 44 et 45.

Quid si aliquis recitet officium de martyre, cum sit recitandum de confessore aut incipiat recitare officium non præscriptum, et postea advertat errorem, aut recitet per inadvertentiam officium crastinum, *num.* 46 ad 50.

Corrigitur, *num.* 46 auctor, *in nota.*

Plura consimilia. Vide *num.* 51.

Clericus sive sæcularis, sive regularis, tanquam advena, vel peregrinus existens extra diocesim quale officium recitare possit, vel debeat, *num.* 52, 53, 54.

Forma recitandi divinum officium juxta Kalendarium, et breviarium Franciscanum a quibus sit servanda, et quid de Tertiariis, vel episcopis in sæculo degentibus, *num.* 55 ad 59.

Facultas recitandi peculiare officium alicui congregationi concessa an se extendere possit ad aliam sive ejusdem, sive alterius ordinis, *num.* 60 ad 63.

Officia sanctorum, quæ supersunt de mense Decembris nequeunt transferri in annum sequentem, *num.* 64.

Episcopi regulares an possint de beatis suæ religionis officium recitare, et in propriis cathedralibus missas celebrare, *num.* 65.

Capellanus episcopi, qui cum eo recitat officium, debet se illi conformare, *num.* 66.

Locorum ordinarii an possint addere nova officia sanctorum propriis Kalendaris, *num.* 67.

Translato festo alicujus sancti confessoris, quando mutari debeat vel non versiculus *Meruit Beatas*, etc., in hymno *Iste confessor*, etc., *num.* 68, 69, 70.

Officium translatum quando recitari debeat, et in translatione festorum sive ejusdem, sive diversæ dignitatis quid sit servandum, *num.* 71 ad 75.

Confessarii, et capellani monialium possunt missam celebrare, et officium recitare de sancto, cujus officium recitatur ab ipsis monialibus, *num.* 76, 77, 78.

Reprehenditur auctor *num.* 78, *in nota.*

Regulares quæ officia dedicationum ecclesiarum, et patronorum, et sub quo ritu celebrare debeant, *num.* 79 ad 84.

Approbatio sancti patroni quomodo concedi soleat, *num.* 85.

Regulares exempti utentes breviario Romano an possint recitare officia de patronis minus principalibus, et de sanctis diocesum, *num.* 86.

Quando permittitur fieri officium aliquod per ditiones subjectas Cæsari, per has intelliguntur etiam fenda imperii, *num.* 87.

Locorum ordinarii an possint ritum in Kalendario Romano expressum extendere, vel mutare, *num.* 88.

Ubi asservatur corpus vel insignis reliquia alicujus sancti, an, et quo ritu celebrari debeat missa, et officium recitari, *num.* 89, 90, 91.

Dedicationis festum an possit ab episcopo mutari, *num.* 92.

Si in locis diœcesis nullus reperiat electus patronus, tenetur diœcesis ad festum patroni civitatis celebrandum cum octava, *num.* 95.

In patronorum præcedentia quis ordo sit servandus, *num.* 94.

Canonici qua voce teneantur in choro officium cantare, et privatim extra chororum recitare, *num.* 95 ad 101, et *verb.* Missa, *art.* 3, *num.* 11.

Notatur auctor *num.* 96, *in nota.*

Litanie in festo sancti Marci, et tribus diebus Rogationum sunt de præcepto recitandæ, et quo tempore, *num.* 102, 103, et *verb.* Litanie, *num.* 104, 105.

Officium beatæ Mariæ Virginis, officium defunctorum, psalmos graduales, et pœnitentiales, qui teneantur recitare, vel non, *num.* 104 ad 110.

Habentes indultum recitandi aliqua officia singulis hebdomadibus, vel mensibus, quando abstinere debeant ab ipsis recitandis, *num.* 111 et 112.

Habentes indultum recitandi officium de sanctissimo Sacramento in feriis quintis per annum quomodo debeant illud recitare, et de ipso missam celebrare, *num.* 113.

Ad horas omnes, quæ recitantur in choro, debent addi duæ saltem candelæ in altari, *num.* 114.

Assignantur officia beatæ Mariæ Virginis in toto statu ecclesiastico ex obligatione celebranda ex novissimo decreto, *num.* 115.

Referuntur varia dubia a Sacra Congregatione Rituum resoluta, *num.* 116.

OFFICIUM DIVINUM, QUOAD EA, QUÆ CONCERNUNT ORDINEM, TEMPUS, LOCUM, SITUM, ET HABITUM ILLUD RECITANDI.

In recitandis horis canonicis qui ordo sit servandus. Vide *verb.* Officium divinum, *art.* 4, *n.* 1 ad 7.

An sit peccatum non recitare Matutinum, et Laudes ante celebrationem Missæ. Vide *verb.* Matutinum, *num.* 19 ad 25.

Tempus pro absolvendo toto divino officio tantum juxta primævam institutionem, quam juxta communem praxim quando incipiat, ac terminet, *n.* 9 ad 14.

Assignatur tempus pro singulis horis persolvendis juxta suam primam institutionem, ac juxta jam receptissimam consuetudinem, *num.* 15 et 16.

Vesperæ an licite recitari possint post prandium etiam in Quadragesima, *num.* 17 et 18.

Pro publica, et privata horarum recitatione quæ tempora sint servanda, et assignantur justæ causæ, ob quas anticipari vel posticipari possint; et afferuntur ad rem duplex terribile exemplum, *num.* 19 ad 25.

Publica et privata divini officii recitatio quo in loco sit faciendæ, *num.* 26 ad 32.

Animadversio in auctore, *in not.* ad *n.* 32.

In privata et publica divini officii recitatione qui situs, et habitus sit servandus, *n.* 33, 34 et 35.

Qui recitat Matutinum die Dominico pro feria 2 sequenti, an debeat genuflectere ad antiphonam finalem beatæ Mariæ Virginis, *num.* 36.

OFFICIUM DIVINUM, QUOAD EA QUÆ CONCERNUNT CAUSAS EXCUSANTES, VEL NON, A RECITATIONE DIVINI OFFICII.

A recitatione divini officii excusat impotentia

quæcunque physica, vel moralis. Vide *verb.* Officium divinum, *art.* 5, *num.* 1.

Qui inculpabiliter caret breviario, a qua parte divini officii recitanda excusetur, *num.* 2 et 3.

Cæcus a qua parte excusetur, et quid si sit beneficiatus, *num.* 4 ad 8.

Quid de illo qui culpabiliter caret breviario, *num.* 9 et 10.

Infirmas gravis vel levis quando excuset; et quid in dubio an sit gravis, vel levis, *num.* 11 ad 15. Vide *not.* ad *n.* 15 auctoritas.

Quid de regularibus infirmis, valetudinariis, senibus, et nescientibus se determinare an possint, vel non, officium recitare, *num.* 16.

Alia de infirmis, *num.* 17 ad 21.

Occupatio gravis repentina quando excuset, *n.* 22. Charitas propria, vel proximi quando excuset, *num.* 23 et 24.

Concionator quando excusetur vel non, *num.* 25, 26 et 27.

Metus gravis excusat a recitatione divini officii, *num.* 28.

Corrigitur auctor in iis quæ habet, *a num.* 24 ad 28.

Dispensatio excusat a recitatione divini officii; assignantur qui dispensare possint, vel non, *num.* 29 ad 36.

Auctor explicatur in *not.*

Falsum est quod dicit auctor, *num.* 32. episcopum ex consuetudine jam ubique recepta ab officio persolvendo dispensare subditos posse, ac multo magis falsum est, posse id vicarios generales, vel regularium superiores, in *not.*

Beneficiarius si privetur fructibus beneficii, an excusetur, *num.* 37.

Impeditus recitare officium statutis horis tenetur illum anticipare, vel postea supplere, *num.* 38, 39 et 40.

Alia ad rem et de causis excusantibus a recitatione publica in choro, *num.* 41 ad 44, et *verb.* Canonici, *art.* 5, *num.* 55, et *verb.* Distributiones *ver tot.*

Recitantes in fine horarum orationem *Sacro-sanctæ* quid consequantur. Vide *verb.* Indulgentia, *art.* 6, *n.* 11.

OFFICIUM DEFUNCTORUM (V, 1521).

Officium defunctorum quo die sit celebrandum, et quid si eodem die occurrat festum duplex minus. Vide *verb.* Officium Defunctorum, *num.* 1, 2, 3.

Officium defunctorum in die Commemorationis eorumdem quando sit recitandum, *n.* 4, et *verb.* Litanæ.

Dictum officium, et Missa præsentem cadavere quibus diebus cantari possit, vel non, *num.* 5 et 6.

Anniversaria, et Missæ de *Requiem* relicte ex dispositione testatorum quando cantari possint, *num.* 7.

Cum primum habita fuerit noticia circa obitum alicujus religiosi ordinis, vel provincie, quo festo cantari possit Missa, et officium pro eodem, *n.* 8.

Officium anniversarium, septenarium, vel tricenarium defunctorum post obitum quid si cadat in die Dominico, *num.* 9.

Officium defunctorum ad consequendas indulgentias in constitutione sancti Pii V concessas quo die celebrari debeat, *num.* 10.

Ad officium defunctorum qui teneantur, vel non, *num.* 11 ad 15.

Plura ad rem afferuntur sacræ Rituum congregationis decreta, *num.* 16 ad 34.

OFFICIUM.

Officium quid sit. Vide *verb.* Beneficium, *art.* 1, *n.* 28.

OLEUM.

Oleum infirmorum ubi, et quomodo asservari de-

beat. Vide *verb.* Extrema unctio, *num.* 10 ad 19.

OMEN.

Omen quid sit. Vide *verb.* Superstitio, *num.* 30.

ONIROMANTIA.

Oniromantia quid sit. Vide *num.* 23.

OPINIO

Vide *verb.* Conscientia, *num.* 68 ad 114.

OPINIO PROBABILIS (V, 1525).

Decreta edita circa propositiones probabilissimum spectantes referuntur. Vide *verb.* Opinio probabilis, *per tot.*

OPTICA

Optica quid. Vide *verb.* Mundus, *num.* 202, 208, 210.

ORACULA VIVÆ VOCIS (V, 1545).

Oracula vivæ vocis quid sint. Vide *verb.* Oracula vivæ vocis, *num.* 1.

Oracula vivæ vocis alia sunt authentica, et alia non, et quæ sint utraque, et quomodo inter se discernantur, *num.* 2 et 3.

Gratiæ et privilegia vivæ vocis oraculo concessa quoad substantiam pro foro interno ejus sint valoris, *num.* 4.

Ad essentialiam et substantiam privilegii an requiratur scriptura, *num.* 5.

Ut oracula vivæ vocis practicari possint etiam pro foro externo, quid requiratur, *num.* 6.

Privilegia et indulta vivæ vocis oraculo concessa, quæ nunc valeant, vel non, et quæ fuerint revocata et quæ excepta. Et afferuntur ad rem variæ summorum pontificum constitutiones, *num.* 7 ad 20.

Oracula vivæ vocis nullius sunt roboris, quæ revocationem præcedunt; et quæ subsequuntur valent ad summum pro foro interno, nisi authentice prodierint, *num.* 21 ad 34.

ORACULUM.

Oraculum superstitiosum. Vide *verb.* Superstitio, *num.* 32.

ORATIO (V, 1565).

Orationis nomen tripliciter sumitur, et explicatur. Vide *verb.* Oratio, *num.* 1 et 2.

Oratio specialiter sumpta definitur, *num.* 3.

Oratio dividitur in mentalem et vocalem, et quæ sit utraque, *num.* 4.

Oratio vocalis debet necessario habere adjunctam mentalem, *num.* 5.

Oratio vocalis dividitur in privatam et publicam, et utraque explicatur, *num.* 6.

Oratio quomodo sit necessaria adultis usum rationis habentibus, *num.* 7 et 8.

Assignantur varii casus, in quibus homo tenetur orare, *num.* 9 et 10.

Assignantur quatuor alii casus, in quibus adesse potest obligatio orandi respectu aliquarum personarum particularium, *num.* 11.

Oratio pro quibus fieri possit, vel non, *n.* 12 ad 15.

Animæ in purgatorio orant pro nobis, et pro se ipsis, *num.* 16 et 17.

Angeli et sancti in cælo orant pro nobis, *num.* 18 et 19.

Homines sancti et justi in hoc mundo, an recte invocari possint, *num.* 20 et 21.

Christus est mediator, in *not.*

Oratio ex Christi promissione quando et qualem vim habeat impetrandi, *num.* 22 ad 29.

Oratio quotidiana delet peccata venialia, *num.* 30. Afferuntur brevis additio facta a Clemente XII instructioni pro expositione sanctissimi Sacramenti occasione orationis quadraginta Horarum editæ a

Clemente XI et a nobis allate sub *verb.* Eucharistia in *fine*, *num.* 31.

Refertur novissima concessio specialium indulgentiarum a fel. rec. Benedicto XIV, tam docentibus et addiscentibus, quam peragentibus orationem mentalem, *num.* 35.

Assignatur modus brevibus versiculis comprehensus concludendi omnes orationes, seu collectas, *num.* 36.

Oratio in communi suadet, laudatur, et confirmatur indulgentiis quæ referuntur in bulla Benedicti XIV, *num.* 34.

Peccatorum orantium tria sunt genera, quæ indicantur, *num.* 36.

In Oratione *A cunctis* nomina sancti Michaelis, et sancti Joannis Baptistæ præponenda sunt apostolis. Vide *verb.* Missa, *art.* 12, *num.* 64.

Non est omittenda una ex assignatis orationibus in missali, velut *A cunctis*, ut ejusdem loco dicatur aliqua oratio imperata ab episcopo, veluti, *Deus refugium*. Vide *num.* 76.

Quando dicitur oratio *A cunctis*, vel *Ecclesie*, non est dicenda oratio contra paganos, *num.* 77.

ORATORIUM (V, 1578).

Oratorium genericè captum quid sit. Vide *verb.* Oratorium, *num.* 1.

Oratorium pro missis celebrandis aliud est publicum, et aliud privatum; et utrumque quale sit, et esse debeat, *num.* 2, 3 et 4.

Potissima differentia oratorum publicum inter et privatum describitur, et plura ad rem facientia traduntur, *n.* 101 ad 109.

Afferuntur decreta Clementis XI, de celebratione in oratoriis privatis, *num.* 5.

Afferuntur formulae indulti pro oratorio privato, *num.* 6.

Afferuntur clausulae, quæ solet poni pro infirmo etiam nobili, *num.* 7.

Quadruplicis speciei solent oratoria privata concedi, et assignantur, *n.* 8.

Afferuntur, et expenduntur singulæ clausulæ communiter poni solitæ in formula indulti pro oratorio privato, *num.* 9 ad 62.

An celebrans et minister satisfaciunt præcepto audiendi Missam in oratorio privato, *num.* 63 et 64.

In oratorio privato an possint celebrari tres Missæ in die Nativitatis Domini, *n.* 65.

Habens bullam *Cruciatæ* non satisfacit præcepto audiendi Missam in oratorio privato, *n.* 66.

Oratoria, quæ sunt in aulis publicis palatii civitatis an sint privata, vel publica, *n.* 67.

Audiendo Missam in oratoriis privatis episcoporum et cardinalium, et in capellis carcerum publicorum, an satisfieri possit præcepto, *n.* 68 ad 71.

Regulares an possint absque indulto habere oratoria privata in suis conventibus, et an eorum privilegia censeantur quoad hæc revocata, et an satisfieri possit præcepto, audiendo Missam in ipsis, ab omnibus fidelibus, *num.* 72 ad 77.

An regulares possint habere oratoria privata etiam extra conventus, *n.* 78.

Ut regularium privata oratoria legitime erigantur, quid requiratur, *num.* 79.

Regulares nequeunt erigere altare portatile in domo privata consanguineorum, et ibi celebrare pro ministrando viatico regulari ibi esistenti graviter infirmo, *n.* 80.

Oratorium privatum cum beneficio in domo privata an permitti possit, *num.* 81.

Quoad oratoria privata attendenda est novissima dispositio Benedicti XIV, quæ afferuntur, *num.* 82.

Oratorium publicum quomodo reduci possit ad privatum, *num.* 83.

Oratoria privata non solent facile concedi in domibus mulierum in communi viventium, *n.* 84.

Oratorium esse publicum probatur ex multis, et adducuntur ad id plures resolutiones sacr. congregationis, *num.* 85 ad 91.

Supra, et subter oratorium, quæ loca, et ad quem usum esse possint, *n.* 92.

Oratorium ad quem effectum permittatur in collegiis, *n.* 93.

Constitutio Benedicti XIV de oratoriis, *num.* 94.

Oratorium domesticum conceditur a Benedicto XIV, advocatis consistorialibus et militibus sancti Januarii, *n.* 95 et 96.

Num in Oratorio privato valeat sacramentum poenitentiae et Eucharistiae ministrari, *n.* 97 et seqq.

ORDO, ORDINARE (V, 1625).

Ordo dupliciter sumitur, et quomodo. Vide *verb.* Ordo, *art.* 1, *num.* 1.

Ordo quid sit, *num.* 2.

Ordines quot sint, assignantur, tam secundum theologos, quam secundum canonistas, *n.* 3 ad 7.

Prima tonsura an sit ordo, necne, *n.* 8 ad 15.

Episcopatus an sit ordo distinctus a presbyteratu, *n.* 16, 17 et 18.

Id autem certum est, in *not.*

Singuli ordines constituunt unum sacramentum; ita et characteres unum duntaxat constituunt characterem totalem ordinis, ut sic, *n.* 19, 20 et 21.

Prima tonsura juxta theologos et canonistas definitur; ejusque materia, forma ac institutio assignantur, *n.* 22 ad 27.

Ostiaratus quid sit, quæ ejus materia, forma ac institutio, *n.* 28, 29 et 30.

Lectoratus quid sit, quæ ejus materia et forma, et quando fuerit institutus, *n.* 31, 32 et 33.

Exorcistatus quid sit, quæ ejus materia et forma, et quando fuerit institutus, *n.* 34, 35 et 36.

Acolythatus quid sit, quæ ejus materia et forma, et quando fuerit institutus, *n.* 37, 38 et 39.

Subdiaconatus quid sit, quæ ejus materia et forma, et quando fuerit institutus, *n.* 40, 41 et 42.

Diaconatus quid sit, quæ ejus materia ac forma, et quando fuerit institutus, *num.* 43 ad 47.

Presbyteratus quid sit, quæ ejus materia ac forma, et quando fuerit institutus, *num.* 48, 49 et 50.

Episcopatus quid sit, quæ ejus materia ac forma, et quando fuerit institutus, *num.* 51, 52 et 53.

Alia notantur circa ordinum hierarchicorum materiam et formam, in *not.*

Ad validitatem cujuscunque ordinis an sit necessarius contactus physicus, vel moralis materie respective remotæ, et an idem contactus fieri debeat physice simul cum prolatione formæ, *num.* 54 ad 65.

Episcopus ordinans an debeat per seipsum porrigere materiam tangendam ab ordinandis, *num.* 66 et 67. Alia ad rem, *num.* 68 ad 76.

Minores ordines non sunt a Christo, et ab apostolis immediate instituti; neque rationem sacramenti pertingunt; quod minime adversatur concilio Tridentino, *n.* 77 ad 82.

QUOAD EA QUÆ CONCERNUNT TEMPORA FACIENDARUM ORDINATIONUM, ET QUALITATES ORDINANDORUM.

Prima tonsura quando, et ubi conferri possit. Vide *verb.* Ordo, *art.* 2, *num.* 1.

Ordines minores quibus diebus olim conferri poterint, et nunc possint, ac debeant, *num.* 2 ad 8.

Ordines majores quando conferri possint, et signanter regularibus habentibus privilegium apostolicum, *num.* 9 ad 15.

Sed vide *num.* 158 ad 142.

Episcopatus quibus diebus conferri possit, *n.* 14.

Tempora statuta ad conferendos ordines an sint de substantia collationis eorumdem, *num.* 15.